

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:
Széchenyi-utca,
(csizmadiaszin alatt.)

Névtelenül beküldött és bérmentellen
levelek nem fogadtnak el.

Nyilttéri cikkek garmond sora
után 30 kr. fizetendő.

SZOLNOK-DOBOKA

TÁRSADALMI, KÖZGAZDÁSZATI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZOLNOK-DOBOKAMEGYE ÉS A MEGYEI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre ... 6 frt — kr
Fél évre ... 3 frt — kr
Évnyegyedre ... 1 frt 50 kr
Községeknek, egész évre előfizetve
5 forint.

HIRDETÉSI DÍJAK:

egy 30 négyzetű cm. tért elfoglaló egyszeri
hirdetés díja 50 kr. Bélyegilleték minden
beiktatásnál 30 kr.

Megjelenik minden vasárnap.

Adókivetés.

Nem százakra, de ezerekre megy azon összeg, mellyel a folyó évben egyes adófizetők károsodtak. Értjük az általános jövedelmi pótdó kivetését. Az országgyűlés egy nagy tényezővel számolt, midőn az 1875. évi XLVI. t.-cikket alkotá és az 1883-ik évi XLIV. t.-cikkben azt helyesbité. Számolt azzal, hogy hazánk rohamos fejlődése dacára is, a földművelés és gazdaságnak sok nehézséggel kell küzdenie; de főleg számolt azon körülménnyel, hogy hazánkban az ingatlan vagyon nagy részben nem áll szabad rendelkezése alatt a tulajdonosnak. Pénzügyi intézetek és egyes uzsorások kölcsöne terheli. Sok részben csak használja a tulajdonos birtokát, mint valami zsidó árendás, de nem meri magáénak vallani, mert rajta van a teher. A kataszteri birtok iv kövér holdakat mutat, de a telekkönyvben másképen szól a nóta; ott már ki van czirkalmazva a hitelezők részére. Ezeket tartva szem előtt, intézkedett a törvényhozás, hogy az ingatlan birtokot terhelő tőke kamatainak 10 százaléka az általános jövedelmi pótdóból levonassék, illetve, hogy a pótdó kivetése elessék. Ez pedig sokat kitesz, mert megyénkben sok a terhelt birtok, és a legkisebb adófizetők is forintjával fizetik a pótdó. Hozzá véve még azt, hogy az általános jöv. pótdó után közöltség is jár; a dolog komoly megfontolást igényel. Ki okozta tehát a megkárosítást? Nagyobb részben a községi előjáróságok. Mert a törvény azt rendeli, hogy minden terhelt birtok tulajdonosa adja be vallomását az év január havában az előjárósághoz, kifejezve azon a nyomtatványon a kölcsönösszeg és kamatait, nemkülönb a birtok helyrajzi számát. Ha pedig a vallomás nem adatik be ideje korán, akkor az mint elkésett nem jön tekintetbe. Megvan adva az alkalom, de nem használják fel. A tudatlan népnek erről fogalma sincs, de még sok olvasott birtokos se ismeri ezt az intézkedést, ha be is adja némely a vallomását, az el van késve, sőt maga az előjáró is későn adja be ugy a magáét valamint a másét is. Mert a vallomások január havának bármely napjáról keltezve adandók be az előjárósághoz, a mely

aztán annak idején a kivetési lajstromhoz csatolva illetékes helyre beterjeszti. Az előjáróknak, a jegyzőknek kellene gondját viselni, hogy mindenki adja be vallomását, mert ők vannak hivatva arra, hogy a birtokosság jóléte fölött közvetlen örökjenek. Az államnak nincs szüksége arra az elkésett adóra, de a birtokosságnak igen is szüksége van, hogy az a zsebében maradjon. Bár azt fizethetné meg a mivel jogosan tartozik! Fellebezésnek nincs helye; több körülményt kívánunk a jegyzői kartól, ne nyomorítsák meg a szegény adófizető népet. Ne legyen a törvény csak papíron irva, de legyen az végrehajtva. Megyénk területén milliókra megy a telekkönyvileg biztosított kölcsön, ezen tőke kamatainak 10 százaléka ezereket tesz, méltó hogy figyelembe vegyük. Igaz, hogy nem szoros kötelessége sem a jegyző, sem a birónak kipuhatolni, hogy kinek van terhelt birtoka, de a tudatlan népet fel nem világosítani, legalább is lelkiismeretlenség. Ez egy kedvezmény az eladósodott birtokosságnak, élvezze mindenki és könnyebbüljön a teher.

x—y.

A szamosvölgyi vasút igazgatóságának június havi ülése.

Báró Bánffy Dező elnök azon előterjesztése, hogy a múlt havi ülésben hozott határozatok — kivételével a 101 sz. határozatnak — mely szerint a maros-ludas besztérozei helyi érdekű vasúttal kötendő peage szerződés tárgyában a m. kir. közmunka és közlekedési és m. kir. pénzügyi miniszterhez felirat intéztessék — pontosan végrehajtottak, tudomásul vétele után olvastatik a május havi pénzügyi jelentés, mely szerint e hóban különféle czimleteken befolyt 70931 o. é. frt 58 kr. kiadatott 24138 o. é. frt 95 kr. átment június hóra 46792 frt 63 kr. mint pénztári egyenleg. A forgalmi eredmény pedig volt összesen 14840 frt. Összehasonlítva 1884. május hóval kilométerenként 8 frt a csökkenés.

2. Teherkocsik átalakítására vonatkozólag üzletigazgató előadja, hogy a deés-besztérozei vonalrész közelebb várható üzembe vétele szükségessé teszi már most foglalkozni azon intézkedések megtétele iránt, melyek a személyszállítás és vonatok közlekedése tekintetéből célirányosoknak és szükségességeknek mutatkoznak.

Üzletigazgatónak a személykocsik szaporítását tárgyzó javaslata elfogadtatik, elrendeltetvén egyúttal, hogy az átalakítás a deési műhelyben még e nyár folyamán eszközöltessék és hogy az átalakítás 2600 frtnyi költsége a hasznos beruházások számlájára könyveltessék, melynek a szükséghez képesti kiutalására üzletigazgató felhatalmaztatik.

3. Üzletigazgató előadja, hogy a deés-besztérozei vonal kiépítése folytán, továbbá mert ezen vonalrész üzembe vételével a vonatok menetrendje olyképp állapítatott meg, hogy az útasoknak csak is Deés állomáson lesz annyi tartozkodása, hogy étkezhessenek: szükségesnek tartja intézkedni, miszerint Deés állomáson az útasok részére élelem és ennek elköltéséhez alkalmas helyiség álljon rendelkezésre.

Üzletigazgató javaslata a bemutatott tervzet és költségvetéssel elfogadtatik, minek folytán a Deés állomási felvételi épület tervszerinti kibővítése elrendeltetik, a 2700 frt előirányzott költség kiutalására üzletigazgató felhatalmaztatik, mely összeg a hasznos beruházások számlájára könyveltetni és az a vendéglői helyiség után évenként bevéendő bérösszezből törlesztetni határoztatik.

4. Üzletigazgató pártolólág előterjeszti Voith Gergely kolozsvári lakos beadványát, mellyel kéri a t. Igazgatót, hogy miután a Szamosfalva-Csonthegyi birtokán sósfürdőt építettett s azt vendéglői helyiséggel is ellátva folyó évi június hó 1-ével a közhasználatnak átengedi, méltóztassék a könnyebb közlekedhetés céljából megengedni, hogy a m. á. vasúti 83. sz. órháznál — melynél a m. á. v. omnibus vonatának szintén feltételes megálló helye van — a szamosvölgyi vasút vonatai is feltételesen megálljanak.

Az üzletigazgató javaslatára a kérelem elfogadtatott.

5. Előterjesztetik Gróf Bánffy György és társának kérvénye Válaszút Bonczhidai állomáson egy harmadik vágány lerakítása tárgyában, melynek létesítésével némely szállítmányok kirkasánál előfordult nehézségek elháríthatók volnának. Gróf Bánffy György és társai értesítettik határozatnak, miszerint igazgatóság készséggel hajlandó a Deés-besztérozei vonalrész építésének befejezte után a fennmaradó anyag felhasználása mellett Bonczhida-Válaszút állomáson a kívánt helyre egy harmadik csonka vágányt vezetetni.

A „SZOLNOK-DOBOKA” tárczája.

Melyik az Isten?

Hajóra szálltam, durva, félistenimádók közé dobott a hajóroncs, mely megmenté testem egyelőre az elmúlástól.

Forró égőv alatt találtam magam, fekete népek között. S a fekete népek fekete királya, ki semmivel sem volt jobban öltözve, mint egy első-rangu operett primadonna, példának okáért Ninissben — kezemen fogott és templomába vezetett.

Gyöngye alkotmány volt az a templom, mivel se különb, mint nálunk a disznó-ólak; de meghajtam fejem, mikor beléptem.

Igen, meghajtam. Egyfelől azért, hogy a szentelt ajtófélfá be ne üsse homlokomat, másfelől, mert templom volt ez is, az isten háza, aki örök, aki hatalmas, véghetetlen és egy.

Bizony nekem nem jutott eszembe valami világrendítő gondolat.

Első tekintetre az épületben szerte szórt áldozati maradványok, csontok tüntek szemembe s nem egyebet gondolék, minthogy ez az emberséges feke király most összegyűjtve a kormány

tagjait — lehúzza rólam előbb a köpenyeget, aztán a bőrt s föllakmározna a bálvány tiszteletére. Nem ijedtem meg.

Hja, hajótörésből menekültem s úgy gondolám tökéletesen egyre megy, akár a halak, akár az emberek egyenek meg.

Nem így történt.

A fekete király nem evett meg, hanem térdre nyomott a bálvány előtt s intett, hogy imádkozzam.

Magamra maradtam. A bálvány egy otromba vastuskó bután bámult bele a semmiségbe s én feledve azt, hogy bálvány előtt térdepelek — imádkoztam.

Azért kértem az istent, engedjen még egyszer hazámba jutnom. Meghallgatott s én néhány hét múlva útban voltam haza felé.

Utam egy világvárosra vezetett keresztül.

Csodálkozva álltam meg egy óriás épület előtt, melynél nagyobb, szebbet soha sem láttam azelőtt. Tetején az óriási Mercur szobor jelezte, hogy ez a börze.

Hová annyi embernek szabad bemenni, a pénz templomába, onnan talán engemet se dobnak ki — gondolám s beléptem.

Nyüsgés, láрма minden felé. Tisztesség, illem — sehol.

Az emberek mindannyian föltett kalappal jártak-keltek és lármáztak kegyetlenül.

Egyszerre minden kalap lehullott a förről s elcsendesült a zaj. Önkénytelenül néztem vissza. Mellettem egy potrohos zsidó bankár haladt el, aki előtt mindenki meghajolt.

— Ki ez az ur, kérdém — ki ez az ur és miért örül akkora tiszteletnek?

— Oh, ez nagy ember, hatalmas ember! — mondák egyszerre többen. — Kezében vannak a legjövendelmzőbb státus papírok — nagyon gazdag, nagyon hatalmas, mindenható.

— Oh ez nagy ember, dicső ember!

És ad nektek valamit kérdém, — a mért annyira süvegelitek?

— Nem ad, — mondák — de nagyon gazdag, nagyon hatalmas, mindenható.

Elhagytam a börzét azon tépelődve: vajjon a vad népeknek van-e igazabb istenök, kik egy vastuskót imádnak, vagy a civilizált népnek, mely egy papirosomag előtt omlik térdre?

Mert hát a vad népek istene vas, mely akkor is minnenható marad, ha ekét vagy kardot kovácsolnak belőle, de mi lesz a papirhalomból, ha egyszer a socialismus nagy forradalma beledobja az üszköt.

6. Elnök előterjeszti, miszerint a postakincstár által 600 darab egész törzsrészcsevény ellenében engedélyezett 300,000 frtnyi hozzájárulási összeget a t. Igazgatóság előtt már ismert egyezség értelmében a pesti hazai első takarékpénztár egyesület leszámitotta. Előterjeszti egyúttal, hogy a 600 darab egész törzsrészcsevény a postakincstár részére már kiszolgáltattott. Végre előterjeszti, hogy a Szolnok-Dobokamegye által aláírt 60,000 frt. törzsrészcsevény összeg még befizetetlen 48,000 frt. részéből a helybeli takarékpénztár által 42,000 frt. felhatalmazása alapján szintén leszámitoltatott, f. évi július hótól kezdve egymásután következő 6000 frtos havi részletekben, ezen 42000 frt. tehát 1886 január hó közepéig teljesen kifizetve lesz. A folyó évi 6000 frtos részlet a megye által a társaság központi pénztárába közvetlenül, a további évi 6000 forintos részletek pedig 1886 tól a takarékpénztárba fizettetnek be. Erről a megye közönsége már értesítettet.

Elnök előterjesztése jóváhagyó tudomásul vétetik s elnök ő méltóságának a társaság érdekében kifejtett sikerdús fáradozásáért az igazgatóság hálás köszönete jegyzőkönyvileg kifizetni határoztatik.

7. Munteánu Ágoston társulati jogtanácsos a perekről jelentése szerint, azon 14 ügyben, melyekben a tárgyalások folyamatban voltak, legnagyobb részben befejezvék a tárgyalások, s részint, ítélet részint bírói egyezség által el vannak intézve. Ma már csak 4 egyénnel nincs még bírói ítélet vagy egyezség, de ezek részint rövid időn fizetni ígérték, részint e hó folyamán a tárgyalás meg fog tartatni. Jelentése tudomásul vétetett, a bemutatott kimutatás visszaadni rendeltetett, mely kiegészítve a jövő ülésre ismét előterjesztendő leendő.

Voith Miklós tiszteletbeli jogtanácsos jelenti, hogy a múlt havi határozat értelmében az Apahida deési vonalra aláírt 48 részvényhátralékoshoz felhívást intézett, melyben a hátralékosokat felszólította 15 nap alatt a hátralékosokat akár hozzá, akár a központi pénztárba befizetni. Ugyancsak a Deés-besztercei vonalra aláírt 86 hátralékos részvényeshez hasonló értelmű felhívást intézett.

8. Üzletigazgató a Deés-besztercei vonalrész építése előhaladásáról tett részletes kimutatása értelmében a kereseti kimutatás szerinti 77875 frt 75 kr. összeg jóváhagyatik s annak kiutalására üzletigazgató felhatalmaztatik.

Előterjesztetik a közmunka és közlekedési m. kir. miniszteriumnak azon rendelete, melyszerint a Deés-besztercei vonalrészben építendő Szamos és Sajó hidakra olykép határozott, hogy az igazgatóság által kívánt 120. met. össznilyást a szamoshidakra elfogadta, azonban az egyes nyílásokat 20 met. távban állapította meg s elrendelte hogy a hídfők lejték szárnyakkal látandók el. A Sajó hida tervezeteit szintén jóváhagyta 72 met. össznilyással és elrendelte hogy az 500 szelvény közelében egy két nyílással bíró 15 méter össznilyású ártéri hid létesíttessék. Midőn igazgatóság ezen magas rendeletet tudomásul veszi, egyúttal utasítja üzletigazgatót, hogy a hidak építése iránt ezen rendelet értelmében sürgősen intézkedjék.

Egy pár magán indítvány után az ülés bezárattott.

VIII-ik és utolsó közlemény,

A szolnok-Dobokamegyében kiküldött bizottság gyűjtéséről a „Szabadságharc szoborra.”

Gyűjtött: Körösi János körjegyző 1 frt., ifj. Pap János 1 frt., Pokol István 20 kr. összesen 2 frt. 20 kr. Az eddigi kimutatott VII. közleményben ki lett mutatva 1143 frt. 05 kr., a fentti 2 frt. 20 krral Szolnok-Dobokamegye területén gyűjtetett összesen 1145 frt 25 kr., mely összeg a Budapesti központi szobor bizottságnak rendesen fel lett küldve és nyugtatványozva. A budapesti k. szobor bizottság 180 darab gyűjtőívet küldött az e megye területén eszközöndő gyűjtés foganatosítására, mely ivekől 149 iven gyűlt a fentti összeg, 18 iv üresen küldetett vissza és 13 iv az ivtartóknál eltévedett. Midőn a tisztelt ivtartóknak hazafias köszönetemet nyilvánítom a sikeres működésért, és az adakozóknak hazafias áldozat készségükért, egyúttal tudatom, hogy a gyűjtésre kiküldött bizottság részletes gyűjtése eredményéről a megye közönségének a legkö-

zelebbi közgyűlésen be fog számolni és a gyűjtést befejezvé, felmentését fogja kérni.

Kelt Nagy-Debrek 1885. június 29-én.

Báró Bornemissza Károly,
b. elnök.

Nyilvános köszönet.

Állami elemi népiskolánkban a folyó 1884—85-ik tanévi nyilvános vizsgálat folyó hó 18-án állami isk. gondnokságunk ügybuzgó s fáradhatlan elnöke méltóságos br. Bánffy Dezső ur ő méltósága elnöke alatt több szülő és tanügybarát jelenlétében tartatott meg; mely alkalommal a méltóságos gond. elnök úr, és nemeskeblű kedves leánya ő nagysága többféle ruhaneműket ajándékoztak a növendékeknek.

Ugyszintén helybeli róm. kath. plébános tisztelendő Csiki János úr 10 drb „Jó könyvek” című kis — nemes olvasmány — füzetekkel jutalmazta meg a legjobb növendékeket.

Mely — nemes kebelből fakadó adakozásért kedves tanítványaim, azok szülői, valamint magam részéről, méltóztassanak fogadni e helyen is legálázatosabb köszönetem nyilvánítását.

Éljenek oly boldogságban és jó egészségben, a minőt őszinte keblem óhajt és kér az egek urától évek hosszú során át!...

Peres Károly,
áll. vezértanító.

LEVELEZÉSEK.

Kápolnok-Monostor, 1885. június 25.

Kápolnok-Monostoron az állami népiskolában június 25-én tartatott meg a zárvizsgálat. Dél-előtti 9 órakor kezdődött és tartott 11½ óráig, vagyis két és fél órát. A gondnokság tagjain kívül a tisztelt szülők közül is többen jelenvoltak. — A gyermekek száma összesen 75 főből állott, kik közül tizenegyen a II. elemi osztályt képezték. Az eredmény — tekintettel arra, hogy ezen állami népiskola csak a múlt évben vette kezdetét — mindnyájunkat meglepett; különösen az olvasás és írásban, valamint a magyarnyelv elsajátításában a gyermekek nagy előhaladást mutattak. — Öröm volt hallgatni, milyen szépen tudják az első évek is a magyar mondatokat saját anyanyelvükön értelmezni, mi arra mutat, hogy a tanító úr a gyermekeket nemcsak recitálni, hanem gondolkodni is tanította. Egyáltalában Nagy Árpád tanító úr igen szépen tanusította azt, hogy az elemi oktatást kitartó szorgalommal teljesítette s bebizonyította azt is, hogy az idegen ajkú gyermekek a magyar nyelvet helyes oktatás mellett mily könnyen tudják megtanulni. Fogadja fáradozásaért a szülők részéről is elismerésünket.

Midőn a fennebbi sorokban az állami tanító ur személye irányábani halánkat kifejeztük, el nem mulaszthatjuk a kir. tanfelügyelő úr becses figyelmébe ajánlani azon fontos körülményt, miszerint:

Kápolnok-Monostor községe az úgynevezett „Monostor” völgyben 20 községnek képezi központját, 11,000 lelket meghaladó népességgel. Van heti és országos vásárja. Fekvésénél fogva tehát fentti községek csoportjának természetes központja lévén, azon kérdés merül fel, hogy valjon jövőre tekintetbe véve ezen első évi sikeres eredményt elég lesz-e egy tanító, nem lesz-e szükség még egy tanítóra és tanítónőre?

Mi a magunk részéről ezen kérdésre csak azt felelhetjük, hogy igen is, szükség lesz, még pedig nagy szükség! Mert reménységünk szerint a jövő tanévben a tanulógyermekek száma már kétszer annyi lesz, kiknek mintegy kétharmada fiú és egy harmada leánygyermekből fog állni; — ezeknek egy tanító magára elemi oktatást szolgáltatni képtelen lesz. Különben is a leánygyermkeknek női munkákban oktatása nagyon kíváncsatos lévén, ezek a fiugyermekek tanítójától kellő oktatásban nem részesülhetnek.

Tisztelettel:

Az iskolai gondnokság.

Magyar-Lápos, 1885. június hó 30.

A magyar-láposi állami elemi, hat fiú és hat leányosztályu népiskolában az 1884/5-ik tanévet bezáró ünnepélyes zárvizsgák f. év június hó 22. és 23-dik napjain lettek megtartva, mindkét napon, de különösen az utolsó nap délutánján számos hallgatóság, szülők és a tanügy iránt érdeklődők jelenlétében.

Öröm volt hallgatni a kisebb növendékek ajkairól lepergő szabályos feleleteket, okos és értelmes verseket, szavakatokat, mely tényről teljes szakavatottságot tanusítanak a tanítók jól átértett és helyesen alkalmazott tanítási képzettségei, s így a meglegedés a szülők és a hallgatóság részéről tett nyilatkozatokban, — dús kárpótlást adott a 10 havi terhes fáradság után.

Az irt napok utolsójában délutánján 6—7 óra között, a szokásos jutalom-osztás is megtörtént, melyre alapul szolgáltak a következő források:

1-ször. A „Séra György”-féle 100 frtos alapítványnak 6%-os 1½ évi kamata 8 frt 45 kr.; ezen utóbbi összeg Vékony Ferencz ur által 55 krral 1 frtra egészítettven ki, tehát a kiosztandó pénz 9 frt volt, mely összeg III—VI-dik osztályt végzett növendékeknek 4, 3 és 2 frt összegekben adatott ki.

2-ször. Bárdy Károlyné úrnő által, leánya Técsy Róza emlékére tett 200 forintos alapítványnak egy évi 5%-os kamata = 10 frt, 2 árva, de jómagaviseletü gyermeknek, egy fiú- s egy leánynak, egyenlően osztatott ki.

3-szor. Csisek Károly úr által adományzott 2 frtos tallér, 2 szorgalmas tanuló-, 1 fiú- s egy leánynak lett kiosztva.

4-szer. Petki Sándorné urasszony által adott 1 frtos tallér, mely 4 drb 25 kros ezüstpénzzé váltattván, 4 szegény, de jó tanuló leánykának adatott ki.

Ezen felsorolt pénzösszegek, 22 frt értékben képezték a pénzbeli jutalmakat.

5-ször. Az iskola pénztárából vásárolt 10 frt értékű könyv 16 drb osztatott ki, s így a jutalmak mennyisége elégséges volt arra nézve, hogy több jó és arra érdemes növendék részesüljön belőle. —

Fogadják mindnyájan a t. adakozók a növendékek nevében hálás köszönetemet s azon óhajomat: hogy a bölc Gondviselés áldja meg őket hosszú élettel s ebben állandó jó egészséggel, s nemes tetteikért nyerjenek kárpótlást azon öntudatban, hogy minden fillér, mely hasoneczélu ügyre fordittatik, egykor nemes gyümölcsöt is hozand.

Még meg kell említenem jelen alkalommal helybeli vendéglős Petki Sándor urnak azon igazán ritka elismerést tanusító tettét, hogy a tanítókat f. hó 28-án dús asztalánál ebédeltetette meg, hol a felköszöntések sem maradhattak el. — Adjon Isten e hazának sok ily nemesen gondolkozó családot, hogy a népnevelést szem előtt tartva, annak szegény napszámosait — a tanítókat — hasonló elismerésben részesíteni sziveskedjenek.

Lebedy János.
ig. tanító.

VEGYESEK.

— **Felhívás!** A Deésen létesítendő magyar nemzeti állandó színház alapkövének ünnepélyes letétele folyó hó 8-án délutáni 3 órára tüzetven ki, tisztelettel felkéretnek úgy a helyi, mint a vidéki egyletek, társulatok, részvényesek és érdeklődők, hogy az ünnepélyen részt veendő, az irt időben megjelenni sziveskedjenek. Az ünnepélyes menet a megyeházától fog kiindulni. Tájékoztatásul megjegyeztetik, miszerint a jelzett napon este a Tóth Béla szintársulata és a működvelő társulat együttes közreműködése mellett disz előadás fog tartatni, mely után az ünnepélyt társas vacsora rekeszti be. — A r e n d e z ő s é g.

— **A deési társalkodási egyesület f. 1885. július 9-én, vasárnap d. u. 6 órakor rendkívüli közgyűlést tart.** E rendkívüli közgyűlés tárgyai: 1. A megerősített alapszabályok értelmében megejtendő tisztújítás. 2. Az újon tervezett ügykezelési szabályok megállapítása. 3. Magánindítványok. — A deési társalkodási egyesület igazgatóságától. Deésen 1885. június 30-án. — Placsintár Ödön, igazgató. Dr. Bonis Árpád, aljegyző.

— **Pályázat** postamesteri állomásra, Szurdokon (Szolnok-Dobokamegye) tiszti szerződés megkötése és 100 frt készpénzbiztosíték letétele mellett. Évi járandóság: 120 frt fizetés, 40 frt irodai és a es-gorbói postahivatallal hetenként négyszer fentartandó kocsiküldöncz postajáratért 300 frt szállítási átalány mellett. Kérvények három hét alatt a nagy-szebeni postaigazgatóságához intézendők.

— **Városunkban** a maribahúsnak jelenleg ki-

lója 28 kr. nemcsak a versenymészárszékben, hanem a keresztyén mészárosok is hasonló árban mérik. Sertes hús 42 kr, a juhhúsnak pedig 20 kr. kilója.

— A mult hetivásáron főleg a törökbúzának ára 15—20 kiral bukott, s az Oláhországból behozott készlet nem igen talált élénk vásárlókra.

— **Színházi játékrend.** Kedden július 7-én bérlet folyamban először: „*Kölcsonkért feleség.*“ Uj vigjáték 3 felv. — Szerdán július 8-án: *Diszelőadás a deési nemzeti színház alapköve letételének megünnepléseül, a helybeli műkedvelő urak, deési zene-egylet és dalárda közreműködésével, bérlet szünetben:* „*Dobó Katicza és az egri szép napok.*“ Történeti énekes színmű 3 felv. Irta: Tóth Kálmán. — Csütörtökön július 9-én, Berzsényi Margit jutalomjátékául: „*Vasgyáros.*“ Színmű 4 felv. Irta: Ohnet György. — Pénteken a színház zárva marad. — Szombaton július 11-én „*Rip-Rip — Rip van Winkle.*“ Regényes operette 3 felv. 3 képben. Irták: Meilhae, Gille és Farnie, fordította: Éwa. Zenéjét szerzé: Planquette Róbert, a „Kornevilli harangok“ szerzője. — Vasárnap, július 12-én: „*Peleskei nótárius.*“ Énekes bohózat 3 szakasz, 4 felv. Irta; Gaál József.

— **Meghívó.** A deési önkéntes tűzoltó-egylet, saját pénztára javára, 1885. július hó 12-én, Deésen, a „Réterdő“-ben táncmulatságot rendez. — Belépti díj személyenként 40 kr. Kezdeté pont 3 órakor. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság a a következő vasárnap fog megtartatni.

— **Péter és Pál napján** a deési dalkör Szarvadi Pál alispán és kir. tanácsost szerenáddal tisztelte meg, mely alkalommal Séra Elek meleg szavakban fejezte ki a dalkör köszönetét az iránt, hogy ő nagysága szíves volt hosszabb időn át a megyeház nagytermét próba helyiségül átengedni. Másnap a dalkör ő nagysága asztalához volt hivatalos. Az izléses ebéd folyama alatt nemsokára megeredt a toasztok sora: Veress Dezső az alispánra emelte poharát, éltetve őt névnapja alkalmából, kifejezve a dalkör tiszteletét és fejtegetvén a dal hatalmát, végül figyelmébe ajánlotta a még zsenge dalkör jövőjét. Alispán ur lelkes szavakban köszönte meg az iránta kifejezett tiszteletet, mely meglepetés volt irányában és ígérte, hogy mint dalkedvelő is mindig pártolni fogja a dalkört. Budai Elek a háziasszonyra emelte poharát, csinos beszédben fejezvé ki a jelenlevők tiszteletét és jó kívánalmait. Az elhangzott lelkes éljenzések után a dalkör néhány alkalmi darabot adott elő és Veress Dezső működő tag indítványára elhatározta, hogy a kolozsvári dalkör ujonnan megválasztott elnökét dr. Finály Henrik ő nagyságát, ki azelőtt annyi éveken át volt vezetője a kolozsvári dalkörnek, a deési dalkör sürgöny útján fogja üdvözlölni. Ezután a dalkör előadva még a „háromszinű zászló“ indulóját, a legjobb emlékekkel távozott.

— **A polg. iskola** szorgalmasabb tanulói már ez iskola létesítésekor alapítottak egy olvasó és önképzőkört, mely, hogy minő keretben mozgott, s minő eredményeket ért el eddig is azok úgy e lap olvasói-, valamint a városi közönség előtt is ismereteseek. Most ujabban azzal toldom meg, hogy van 400 darabot meghaladó, hasznos ismereteket terjesztő és szépirodalmi művekből álló könyvtára, 23 frt pénzalapja. Járattott két ifjusági folyóiratot, s jelen évben szerzett vásárlás útján 50 drb könyvet. A kör kebelében felolvasni szokott Remény ezimű lapot szerkesztenek. A munkásság ébresztésére pályázatokat hirdetett, ez iskolában előadott tudományok legtöbb ágaira s ezekre jutalmul 5 frtot tűzött ki, de ezen kívül becses adományaikkal hozzájárultak: Kovács Sámuel ur 1 frt, Nagy Kálmán ur 2 frt és Nagy Benedek ur 3 frttal, melyek az iskola évváró vizsgáján a nyertes pályázóknak ki is lett osztva. Fogadják nemes adományukért a nyilvánosság terén is az önképzőköri ifjuság hálás köszönetét. Deés, 1885. június 27. Kádár József.

— **A hosszas és viharos esőzés** után ismét rendkívüli meleg napok következtek be. A növényzet szépen fejlődik, a sarlos gabona kezd sárgulni, a tengeri nagyon dús, sietnek második kapálásával, a munkások keresettek, egy napszámos saját ételén 80 kr., éllemezve 50 kr.

— **Czigány lárma.** Folyó hó 3-án a városház szegletével szemben levő leububan két fekete legény hajba kapott egymással, s az erre megjíedt czigánynö-sereg épen a rendőrség ablaka alá sza-

ladt obéгатni, de az éber (?) rendőrségtől senki sem sietett a heveskedők melegét lehűteni. Nem is csoda ebben a forró időben! S ebből kifolyólag nem tudhatni fel Árgus (!) szemének, ha nem látja utcáinkon azon rondaságot, mellyel a főtér közelében is nem kis undorral találkozhatni.

— **Deésaknán** a baromállományban a szájes körömfájás még egyre tart. Az állatok a szájalomig lesoványkodnak. A szájfájás eltart 10—15 napig, de már a köröm betegség sokkal tovább tart, s a marhákat ilyenkor istállóban kell tartani. Az ottani roman lelkészek mindenféle állatot beszenteltek künn a mezőn, nyilvános körmenet mellett. Fiát Lux!

— **Deésaknáról írják:** Van sós fürdők, csak-hogy biz annak az árát egy kissé olcsóbbra is lehetett volna szabni, szegény sorsu embernek nem igen telik annyit fizetni. Lejebb kell szállítani. Ezzel kapcsolatosan megemlítjük, hogy ezen fürdőt Deésről is sokan keresik fel, s még nagyobb látogatásnak örvendene, ha a tulajdonosok egy omnibusról gondoskodnának, a mely a deési vendégeket naponként, vagy legalább hetenként bizonyos napokon jutányos árban ki- és beszállítaná; mert a tervezett vasúti személyszállítás beállítását a közönségre nézve sem czélszerűnek, sem jutányosnak nem tarthatjuk.

— **A beszterczei** kir. törvényszék kerületében az ó-radnai kir. járásbíróság, melynek székhelye gyanánt a kir. járásbíróságok szervezése alkalmával ideiglenesen Borgó-Prund jelöltetett ki: eredetileg megállapított székhelyére: Ó-Radnára helyeztetik át, a hol működését folyó évi augusztus hó 1-én fogja megkezdeni.

Apró hírek. Zomborban a szerb egyházi kongresszus választásai alkalmából nagy értekezlet volt s a patriarcha ellen foglaltak állást, hangsúlyozva az autonomiából eredő jogokat. — **Tapolcz** erdélyi község területére egy tiszt vezetése mellett román katonaság tört be s Zathureczky Gyula képviselőnek s több birtokosnak nyárait elhajtotta, sőt több munkást és pásztort is megkötözve huzzott el; a példatlan határsértés nagy izgalmat okoz. — **Nyitra** megyében aggasztóan terjed az egyptomi szembetegség s a lakosság nemhogy követné az orvosok tanácsát, hanem bizalmatlansággal fogadja s a veszélyes járvány mindinkább terjed. — **Kecskeméten** nagy szívélinességgel fogadták gróf Falkenhayn osztrák földmívelési minisztert, ki az országos minta-szőlőtelep látogatására érkezett oda. — **Gödöllőn** a királyi kastélyban jelenleg nagymérvű javításokon és díszítéseken dolgoznak. Az összes munkálatoknak szeptember közepére kell készen lenniök, mert ekkorra várják a királyi család odaérkezését. — **Debreczenben** a nőegylet nagy néptünnepet rendezett a nagy erdőn. Az erdő fasorai közt sátrak voltak felállítva, s a város szép hölgyei ugyancsak árusígtatták tárgyaikat s a jótékony-célra szép összeg jutott. — **Fiumében** időz jelenleg a hadi hajóraj és az öbölben gyakorlatokat fog tartani. — **Nagy zivatarok** pusztítottak a mult hét végén az ország majd minden részében. — **Rudolf trónörökös** megbizta Zumbusch tanárt mellszobra elkészítésével s már többször ült a művész előtt. — **Jó szándékkal,** bár nem a legjobb magyarsággal küldte szét az innsbrucki lövész-ünnepély rendezősege, magyar szövegű felhívását a magyar lövészekhez. — **A csillagos ég fényképe.** A párisi csillagvizsgáló intézetben, Henry párisi fényképész találmányával sikertült az eget lefényképezni. Egy óra alatt az ég oly darabkájáról nyertek fényképet, melyen 2790 csillag olvasható meg. A megfelelő térkép rajzolása hónapokig tartott volna.

HIVATALOS RÉSZ

M. kir. belügyminister.

39,164. — VII.

Másolat.

Körrendelet.

A Batzasban székelő cs. és kir. osztrák-magyar ügynökségnek folyó évi május hó 18-án XVI sz. a. kelt, a cs. és kir. közös külügyministerium által velem közölt jelentése szerint, utóbbi időben, mióta Görögországban több kikötő út és vasút építése, különösen pedig a korynthusi szoros átmetszése munkába vétetett, az osztrák-magyar bironalom majd minden vidékéről számos mérnök, munkafelügyelő, kőfaragó és napszámos megy ki Görögországba biztos és jövedelmező kereset re-

ményében. Ezen egyének közül némelyek azután a más országokból érkezett munkások nagy számánál fogva vagy egyáltalán nem kapnak munkát, vagy ha nyernek is valami foglalkozást, az részökre legtöbb esetben csak rövid időre nyújt némi megélhetési alapot, mert a munkálatok igen gyakran vagy a vállalkozót ért veszteségek, vagy a szükséges anyag, műszerszámok es gépek hiánya miatt félbeszakíttatnak, s így minden kereset nélkül maradnak. Ehez járul még az élelmi szerek és egyéb fogyasztási czikkeknak Europa többi államaihoz képest szokatlan drágasága s az alacsony munkabér, melyből csak a kevés táplálékkal megelégedő görög napszámos takaríthat meg valamit, a bevándorló idegen azonban napról-napra élni alig képes. Rendkívüli kedvezőtlen befolyást gyakorolnak továbbá az ottani éghajlati viszonyok is az idegenekre, mert a benszülőttek nagyobb részét is folyton gyötrő láz az idegeneknél oly erővel lép fel, hogy igen gyakori esetben halállal is végződik s a gyógykezeltetés is a kórházak csekély számánál fogva felette meg van nehezítve. E kedvezőtlen viszonyok folytán várankozásaikban csalódott, teljesen elnyomorodott, kereset nélküli egyének a görög nyelv ismerete hiányában, magukon segíteni nem tudva, nyomort, inséget szenvedve, a cs. és kir. ügynökséghez folyamodnak, hogy hazaszállíttatásukat eszközöltesse, miáltal az államnak tetemes kiadásokat okoznak.

Felhivom ennélfogva a törvényhatóságot, hogy jelen rendeletem tartalmát hatósága területén a legszélesebb körökben közhírré tenni, oda hatni igyekezzék, hogy a munkások- és napszámosoknak Görögországba való menetele megakadályoztassék.

Budapesten. 1885. évi június hó 14-én.

A minister helyett:

Beniczky s. k.,
államtitkár.

Felelős szerkesztő és kiadó: KOVÁCS SAMU

HIRDETÉSEK.

Sz. 3147—885. pol.

(130) 1—3

Hirdetmény.

Szamosujvár város községe tisztii ügyésze Voith Miklós ügyvéd kérelmére a Szamosujvárnémethi határ tagosításának megengedése iránti tárgyalás Szamosujvár-némethi községébe a helyszínére 1885. évi október hó 3-ik napjának dél előtt 9 órájára tüzetik ki, érdekelt birtokosok felhivatnak, hogy a fentebb kitűzött tárgyalásra személyesen, vagy meghatalmazottjaik által annyival bizonyosabban jelenjenek meg, minthogy kimaradásuk úgy fog tekintetni, mintha a tagosításba beléegyeznének.

A tagosítás iránti kérelem ezen kir. törvényszék irattárában és Szamosujvár-némethi község előljáróságánál bármikor betekintheik.

A királyi törvényszéknek Deésen, 1885. június hó 6-án tartott üléséből.

Balázs Máthé
kir. törv. elnök.

Sz. 4598.—885.

(131) 1—2

Pályázati hirdetmény.

A Kucsulát, Letka, Pojnicza és Pirosa községekből Kucsulát székhellyel alakult körjegyzői keretben a körjegyzői állás lemondás folytán üresedésbe jövén, ezen 400 frt. évi fizetés és összesen 140 frtra menő lakbér-, irodai és utazási átalányokkal egybekötött körjegyzői állásra ezennel pályázat nyittatik s egyuttal a választás határidejéül Kucsuláton a körjegyzői irodában f. évi július hó 31-ik napjának d. e. 10 órája tüzetik ki.

Pályázhatnak mindazon magyar honpolgárok, a kik igazolják, hogy az 1871. XVIII. t. cz. 74 és 75 §§-ai alapján előirt vizsgát, az 1883 évi I. t. cz. 6 §-a értelmében letették s e mellett kimutatják, hogy erkölcsi tekintetben alapos kifogás alá nem esnek.

Miről pályázni kívánók oly hozzáadásal értesíttetnek, hogy az idézett törv. czikkek értelmében szabályszerűen felszerelt pályázati folyamodványaikat a választást megelőzőleg 48 órával alólirt szolgabíróhoz annál bizonyosabban adják be, minthogy a

később beérkező ily folyamodványok tekintetbe vétetni nem fognak.

A járás szolgabírójától.

Nagy-Ilondán, 1885. június hó 24.

A szolgabíró úr szabadságon:

Veres Imre, s.-szolgabíró

Sz. 1084.—8885. eln.

(129) 1—1

Hirdetmény.

A vezetésem alatti deési kir. törvényszék s ennek területén lévő kir. járásbíró-ságok és itteni kir. ügyészség részére 1886 1888. egymásután következő három évre szükséges irodai anyagszerek beszerezhetése céljából felhívom mindazokat, kik ilyen szerek szállítására vállalkozni kívánnak; hogy e végből írásbeli ajánlataikat folyó év július 30-ig hozzám annál bizonyosabban nyújtásuk be, mivel július 31-én d. e. 10 órákor azok az esetleg személyesen jelentkező ajánlattevők jelenlétében felbontatni és tárgyalatni fognak a nélkül, hogy a később beérkező ajánlatok figyelembe vétetnének.

A szállítandó anyagszerek mintái, mennyisége és a szállítási feltételek a kir. törvényszéki irodaigazgatónál naponként a hivatalos órák alatt megtekinthetők, megjegyeztetvén, hogy csakis a mintaként letett és a törvényszék és kir. ügyészség hivatalos pecsétjével ellátott papírneműek és egyéb anyagszerekkel hasonló minőségű anyagszerek fognak elfogadtatni.

A kir. törvényszék elnökétől.

Deésen, 1885. évi június hó 25-én.

Balázs Náté, elnök.

Sz. 4541—885.

(128) 1—3

Pályázati hízdetmény.

Nagy Devecser, Kiss Devecser, Mohaly, Aranyos-Szent-Miklós és Czente községekből alakult Nagy-Devecser Székhellyel bíró körjegyzői keretben lemondás folytán megürült segédjegyzői állásra alólirt szolgabíró által ezennel pályázat nyittatik.

Felhivatnak mindazok kik ezen évi 150 frt fizetés, 50 frt lakbér javadalmazással összekötött állást elnyerni ohajtják, életkoruk, honosságuk, erkölcsi magukvisélete és a magyarnyelvnek szóban és írásban bírásáról szóló bizonyítványokkal felszerelt folyamodványaikat folyó évi július hó 20-ik napjának d. e. 10 órájáig alólirhoz annál bizonyosan beadni, mivel a kitűzött határidőn túl beérkezettek figyelembe vétetni nem fognak.

A választás eszközésére határnapul Nagy Devecser községébe a körjegyzői irodába folyó évi július hó 21-ik napjának d. e. 10 órája tüzetik ki.

Kékes, 1885. június hó 24-én.

A kékesi járás szolgabírója.

Nagy Lajos,
szolgabíró.

Sz. 573,—885.

(127) 1—2

Árverezési Hirdetmény.

Alólirt községi előljáráóság által közhírre tétetik, miszerint Deésakna nagyközség tulajdonát képező három korcsmában egész éven át gyakoroltató korcsmárlási jog 1886. május 1-től, 6 egymásután következő évre Deésakna nagy községházánál folyó év július hó 15-én d. e. 10 órákor 2210 frt. kiáltási ár mellett a legtöbbet ígérőnek bérben adatik.

Hová árverezni szándékozók azon felhívással megjelenni kéretnek, miszerint kötelesek a kiáltási árnak 10%-át árverező biztos kezéhez készpénzben letenni, egyidejűleg az árverés megkezdéseig zárt ajánlatok is elfogadtatnak

A részletes árverezési feltételek Deésakna nagyközség házánál a hivatalos órákban bármikor is megtekinthetők.

Deésakna nagyközség előljáráóságától.

Deésaknán, 1785. május hó 19 én.

Gála Mihály,
községi bíró.

Mika Sándor,
községi jegyző.

Sz. 1587—885. tkv.

(126)

Árverési hirdetményi kivonat.

A Deési kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírre teszi, hogy Schneider Michael végrehajtatónak Theis Johán (Szami) s neje végrehajtást szenvedő elleni 124 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a deési kir. törvényszék a bethleni kir. járásbíró-ság területén lévő Árokalya községében, az árokalyai 17 sz. tjkben A. f. 1. 2. 3 és 4. rdsz. alatt foglalt 29 30 és 1688. hrszámu ingatlanokra, a 70. sz. tjkben továbbá az árokalyai 235 sz. tjkben A. f. 1. 2. rdsz. alatt foglalt 27 $\frac{1}{2}$ 28 $\frac{1}{2}$ és 542 hrszámu ingatlanokra 88 frtban, és végre az árokalyai 255 sz. tjkben A. f. 1—7. rdsz. alatt foglalt 945. 2306. 2588 2820. 2823. 2827. és 3017. hrszámu ingatlanokra 423 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885 évi július hó 20 ik napján d. e. 10 órákor Árokalya községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alólis eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyam-

mal számított és az 1881 évi novénber hó 1-én 3333 sz. alatt kelt igazságügyi ministeri rendelet 8 §-ban kijelölt ovadékes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A deési kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1885. ápril 18-án tartott üléséből.

Sz. 4254.—885. szb.

(115) 3—3

Pályázati felhívás.

Szász-ujfalu, Szász-encs, és Bődön községekből alakult és Szász-ujfalu székhellyel, továbbá M.-Borzás, Vicze, Kéthely, Dellő-Apáthi és Bőd községekből alakult s Magyar-Borzás székhellyel bíró körjegyző keretben a segédjegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok.

Ezen segédjegyzői állások mindenike 150—150 frt évi fizetés 50—50 frt lakbérrel vannak javadalmazva.

Felhívom a pályázni kívánókat, hogy folyamodványaikat, életkorukat, erkölcsi magaviseletüket és nyelv ismertetőket igazoló bizonyítványaikkal felszerelve folyó év július 5-ig hozzám adják be, mert a később érkezett folyamodványok tekintetbe vétetni nem fognak.

A választást Magyar-Borzáson a folyó év július hó 7-ik napján d. e. 10 órákor, Szász-Ujfaluban pedig ugyancsak július hó 9-én d. e. 10 órákor fogom megtartani mindkét helyt a körjegyzői irodában.

Kékes, 1885. év június hó 14-én

Kekesi járás szolgabírója.

Nagy Lajos szbíró.

Haszonbér.

Gróf Bethlen László Rettegi birtoka övő Szt. György naptól kezdve bérbe adó.

Értekezhetni Gróf Bethlen Sándornéval Rettegen.

(118) 3—3

Az építő nagyközönség, építőmesterek és fakeskedők FIGYELMÉBE!

Mindennemü épületfát, deszkát, léczet, zsindelyt, melyeket saját erdeimből vágatok, fűrészeltetek és gyártatok és folyton

DEÉSEN,

NIK FERENCZ

czégem alatti raktáromban

a legnagyobb mennyiségben készletben tartok, ALEHETŐ LEGJÚTÁNYOSABB ÁRSZÁMITÁS MELLETT AJÁNLOK.

Arjegyzékek bérmentve. — A szamosmenti közönség részére tutajosokról, bár-hová leusztatás végett mindig gondoskodom. — Becses megkereséseket czégem-hez Deésre kérek.

9—10

(86)

NIK FERENCZ.

ELADO

vagy esetleg bérbe adó

Borsos-utczában a 10. szám alatti Nalácz Lina-féle

H A Z és T E L E K

ahhoz tartozó major

és mintegy 40 hold szántó-, kaszáló-töld

a deési határon

együtt, vagy külön-külön.

Értekezhetni: az „EURÓPA” szállodában

MAGYARI JÁNOS-nál.

1885

KLALLITÁS

MECHIVÁS.

A FOLYÓ ÉVI ORSZÁGOS KIALLITÁS ALKALMABÓZ.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

BUDAPESTEN és VÁCI KÖRÜT 63.

V. VÁCI KÖRÜT 80. SAJAT, KÜLÖN É OZÉLRA ÉPÍTETT HELYSÉGEIBEN, EGY RENDKIVÜL DUSAN ELLÁTOTT

GAZDASÁGI GÉP-KIALLITÁST

RENDEZETT BE, melynek szíves megtekintésére az érdeklődők hivatalnak.

1885

KLALLITÁS